

РЕЦЕНЗИЯ

От проф. д-р Ара Гарабед Капрелян, дмн

Катедра по нервни болести и невронауки, МУ-Варна

Член на Научно жури по процедура разкрита за нуждите на Катедра по Нервни болести и невронауки на Факултет по медицина при Медицински Университет
„Проф. Д-р Параскев Стоянов“-Варна

ОТНОСНО: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на д-р Кристиян Николаев Георгиев в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“ по професионалното направление 7.1. „Медицина“ и научна специалност „Неврология“ (03.01.19) към МУ-Варна

С Решение на Председателя на Научното жури и съгласно Заповед на Ректора на МУ-Варна Ns P-109-82 от 23.02.2022 г. съм определен да представя рецензия относно дисертационния труд на д-р Кристиян Николаев Георгиев на тема „Остри мозъчносъдови инциденти при онкологични пациенти - клинични аспекти и корелационни зависимости“ за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност **03.01.19 Неврология.**

Настоящата рецензия е разработена и представена съобразно изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в МУ-Варна.

Кратки биографични данни на докторанта:

Д-р Кристиян Николаев Георгиев е роден на 19.11.1990 г. в град Варна. Завършва средното си образование в Трета Природо-математическа гимназия „Академик Методи Попов“ гр. Варна, с профил биология и английски език. Завършва медицина в МУ „Проф. Д-р Параскев Стоянов“-Варна през 2015 г. След завършването си започва работа в Отделение за интензивно лечение на неврологичните болести към Втора клиника по нервни болести, УМБАЛ „Св. Марина“-Варна.

През 01.2018 г. е назначен за редовен докторант към Катедрата по нервни болести и невронауки. Темата на научният труд е „Остри мозъчносъдови инциденти при онкологични пациенти - клинични аспекти и корелационни зависимости“.

През 10.2019 г. след конкурс е назначен за редовен асистент към Катедрата по нервни болести и невронауки. Води упражнения по нервни болести на студенти по медицина, дентална медицина (англоезично обучение) и медицински сестри.

През 12.2020 г успешно полага изпит за придобиване на специалност по нервни болести. От 12.2021 г. започва обучение по ВСД – Ултразвукова диагностика на нервната система.

Основни направления в научно изследователската и научно-приложната дейност на докторанта са интензивното лечение на неврологичните заболявания. Взима редовно участие в международни, национални и регионални конгреси, симпозиуми и форуми. Провежда обучение по Палиативни грижи в неврологията и онкологията, Залцбург, 2018 г, чрез получаване на стипендия след конкурс на Open Medical Institute. Има 7 публикации и участва редовно в изготвянето на самостоятелни и съавторски постери (награда 1-во място на Национален конгрес по неврология) и статии.

Член на Български лекарски съюз, Българско дружество по неврология, EAN, EAS, ESO.

Представеният за рецензия дисертационен труд е разработен на 142 стандартни страници основен текст, структурирани във въведение - 4 стр., литературен обзор - 50 стр., цел и задачи - 1 стр., работна хипотеза, контингент и методи - 6 стр., собствени резултати - 27 стр., обсъждане на резултатите - 8 стр., заключение - 2 стр., изводи - 1 стр., приноси - 1 стр., библиография - 14 стр., приложения - 2 стр. и списък на публикациите, свързани с дисертационния труд - 1 стр. Библиографията съдържа 242 представителни за съдържанието и обхвата на изследването литературни източника, от които 7 на кирилица и 235 на латиница.

1. Оценка на актуалността на темата:

Настоящият дисертационен труд е посветен на един изключително важен здравен проблем - острите мозъчни инсулти при онкологични пациенти. В литературния обзор са описани рисковите фактори за поява на остър мозъчен инсулт, характеристиките на инсулта и смъртността при пациенти с установено онкологично заболяване, сравнени с контролна група пациенти без установена онкологична диагноза. Литературният обзор завършва с изводи, които подкрепят необходимостта от изследване на връзката за поява на остър мозъчен инсулт, неговата по-голяма тежест и смъртност при пациенти с подлежащо онкологично заболяване.

Проблематиката и съдържанието на труда са дисертабилни и представляват интерес, не само за лекари невролози, но и за по-широк кръг от специалисти в областта на онкологията, общопрактикуващи лекари и кардиолози.

Компетентно представената от докторанта информация относно остри мозъчни инсулти при онкологични болни е съвременна, всеобхватна и значима. Представени са доказателства за тяхното важно диагностично, терапевтично и прогностично значение в клиничната практика.

2. Оценка на резултатите:

Извършено е проучване, което включва общо 277 изследвани лица (182 болни и 92 контроли). За изпълнение на целите на проучването са приложени клинични, невроизобразяващи, лабораторни методи на изследване и скала за оценка на тежестта на инсулта (NIHSS), които са описани подробно в съответния раздел („Методики”).

Използвани са съвременни статистически методи за анализ на получените клинични и лабораторни данни.

Резултатите са онагледени изчерпателно в 6 таблици и 36 фигури с подробно описание на изследваните параметри. Те са групирани в пет раздела, отразяващи демографските и клинични характеристики на изследваните лица, разликата в честота на рисковите фактори в изследователската и контролната група. Включени са резултати от комплексното изследване на 277 при болни с остър инсулт и са анализирани корелационните зависимости с някои клинични, лабораторни и социодемографски показатели. Установена е разликата в честота на рисковите фактори за поява на остър мозъчен инсулт и някои социодемографски показатели при пациенти с и без онкологични заболявания. Потвърдена е важната роля на онкологичното заболяване за появата и по-високата тежест на мозъчния инсулт.

Представените собствени резултати са напълно достатъчни за изпълнението на поставените задачи.

Резултати са подробно обсъдени и сравнени с данните от световната литература. Систематизираните от дисертанта обобщения са достатъчно конкретни и убедителни, като отговарят напълно на поставените задачи. Те предоставят добре аргументирана представа за значимостта на появата на остър мозъчен инсулт при онкологични пациенти. Установените корелационни зависимости позволяват да бъдат използвани в ранната оценка на тежестта и прогнозата за изхода от заболяването, оптимизиране на терапевтичните подходи и превенцията на остър мозъчен инсулт при онкологични пациенти.

3. Оценка на приносите:

Посочените в дисертационния труд 5 приноса са с оригинален характер и имат научно-теоретично и практическо значение.

◆ *Научно-теоретичен характер*

- За първи път у нас е анализирана появата на остър мозъчносъдов инцидент при онкологично болни, основният рисков профил на пациентите, тежестта и протичането на инсулта.
- За първи път у нас е доказана връзката между комбинирането на основните рискови фактори за поява на мозъчносъдов инцидент и подлежащо онкологично заболяване за по-тежкият неврологичен дефицит и повишената смъртност в следствие на инсулта.

◆ *С научно-приложен характер*

- Установи се по-ниската честота на основните рискови фактори за поява на инсулт (ХБ, ЗД, АА при ПМ) при групата на пациентите с онкологична диагноза, спрямо пациентите в контролната група
- Установи се неблагоприятното въздействие при комбинирането, на който и да е от основните рискови фактори с подлежащо онкологично заболяване, спрямо тежестта на инсулта оценена по скалата NIHSS
- Потвърждава се повишената смъртност на онкоболни с остри мозъчносъдови инциденти.

Подробното описание на методологичната постановка, задълбоченият анализ на резултатите и посочените научно-приложни и научно-теоретични приноси намират отражение в свързаната с дисертационния труд творческа активност на дисертанта, която включва 3 публикации, в които е първи автор и 1 е на английски език.

Публикуваните в пълен текст статии във връзка с дисертационния труд, отговарят напълно на количествените критерии, посочени в ЗРАСРБ и вътрешен правилник на МУ-Варна, за публикационна активност на докторанта. Те отразяват неговия задълбочен интерес, не само към теоретичните аспекти на разглеждания медицински и социален проблем, но и към тяхното приложение в неврологичната клинична практика.

4. Критични бележки и препоръки към дисертационния труд:

Нямам такива.

5. Заключение:

Предоставеният за рецензиране дисертационен труд притежава теоретична и практическа стойност за българската неврологична наука и практика. Преценявайки актуалността на темата, значимостта на направените обобщения и важността на посочените приноси предлагам на уважаваното Научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Д-р Кристиян Николаев Георгиев, докторант на самостоятелна подготовка към Катедрата по Нервни болести и невронауки на Факултет по медицина при Медицински университет-Варна.

22.03.2022 г.
гр. Варна

Рецензент:
/проф. д-р Ара Каирелян, дмн/

